

WAAROM, mijn God, is er zo veel psychisch lijden? Een manisch-depressieve kennis die wist dat ik veel pijn had, zei me: „Ik weet dat jij pijn lijdt, maar ik vind mijn pijn erger, sorry dat ik dat zo zeg.” Ik antwoordde dat ze volkomen gelijk had. Ik bewonder haar. Wat zij nog onderneemt, ondanks de medicatie die ze nauwgezet moet nemen!

Wie van uw mensen, mijn God, staat stil bij zo'n lijden? Wie verstaat deze mensen? Geestelijk lijden is vaak zeer onzichtbaar. Het is ook een taboe in onze samenleving. Psychisch lijdende mensen passen hun leven aan, trachten hun lijden zoveel mogelijk te verbergen voor anderen. Volledig onterecht schamen ze zich. Ik kan het moeilijk verdragen wanneer mensen zeggen dat ze zich wat *dépri* voelen, maar dat dit morgen wel weer over zal zijn. Ik denk dan altijd meteen aan mensen die

een echte depressie te dragen hebben, waarbij hen totaal ongewild de zin van het leven volledig door de vingers glipt.

Niets heeft dat te maken met een zich laten gaan. Men voelt gewoon geen zin meer, geen kracht. Alle perspectief is weg. Ik denk vaak, mijn God, dat U zulke mensen heel nabij moet zijn, want hoe eenzaam zijn ze niet! Al zullen ze zelf te midden van hun immens zware gevoelens U niet kunnen voelen. Voor depressieve mensen

Psychisch lijden

ANITA GALLE

is de vreugde, het contact uit hun leven gevloeid. Het is of hen plotseiling de vanzelfsprekendheid van het leven is ontnomen en ze er op geen enkele manier in slagen om die terug te vinden.

Het is of U, mijn God, door aanwezigheid en nabijheid te zijn, ons een hint geeft hoe wij met lijden van anderen moeten omgaan. Lijden stoort ons. We willen het – terecht overigens – zo snel mogelijk van de baan. Maar wanneer dat niet lukt, dan hebben we vaak niet het nodige geduld. Terwijl het uitgerekend op dat moment is dat er nog meer dan anders nabijheid gevraagd wordt en een luisterend oor. Mensen kunnen elkaars reddingsboei zijn op momenten dat de vaste grond onder hun voeten dreigt verloren te gaan. Onze eigen machteloosheid mag geen uitvlucht zijn om niet langer nabij te zijn en mee de weg te gaan met anderen.

Voor jongeren met psychische problemen zijn de wachtlijsten ontzettend lang. Dit moet moeilijk zijn, voor de jongere zelf om dat te plaatsens, maar ook voor de

ouders. Onmacht moet dan echt snijdend zijn, het kan niet anders of er leven vele vragen. Waarom is mijn kind zo? Wat is mijn aandeel in het probleem? Net zo wanneer ouders merken dat hun kind drugs gebruikt. Ooit hoorde ik een getuigenis van moeders wier kinderen aan de drugs waren. Ze vertelden hoe dit hun gezin verwoest had. Je kon een speld horen vallen in de zaal. Wiens fout is dat? Het bleek een ongehoorde vraag. Want als je in alle eerlijkheid de complexiteit van zo'n situatie durft te bekijken, dan blijkt het allemaal niet zo eenduidig. Hoe gebeurt zo iets, hoe groeit zo iets, wat speelt er allemaal niet mee? Dingen die je als buitenstaander niet weet. Dingen ook die mensen niet in de hand hebben. Mijn God, help ons dat we nooit iemand veroordelen. Het is zo makkelijk, terwijl begrip het enige evangelische antwoord is.

Ik blijf geloven dat wanneer we ieder op onze plek, op onze eigen manier, echt naar verhalen van mensen durven te luisteren, er werkelijk open voor staan, er niet bang voor zijn – dat dan heel wat kan gebeuren. Hoe erg het in iemands leven ook is, het alleen moeten dragen, maakt alles nog veel erger. Mochten we oprecht luisteren, met waarachtige belangstelling. Laat ons geen slogans hanteren, daar is niemand mee gebaat. Mensen zijn verhalen, verhalen die God ons wil vertellen. Wij hebben oren gekregen en een hart om te luisteren, om ons te laten raken. Wil ons hierbij tot kracht zijn, mijn God.

OMROEP

• 11 november, 9 uur, Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23 uur via Canvas). Simon Pedro Arnold is benedictijn van Wavreumont bij Stavelot. Hij was journalist bij de krant *Le Monde* én monnik. In Lima in Peru stichtte hij een nieuwe communiteit van benedictijnen, inmiddels een gemeenschap van stellen en gezinnen die leven vanuit de benedictijnse spiritualiteit. In Chuquito aan de oevers van het Titicacameer stichtte hij een nieuwe priorij. Hij schreef talrijke boeken over spiritualiteit en is een pionier in de zoektocht naar het harmoniseren van het christendom en de Incacultuur. En u maakt kennis met hem in *De hoogste abdij van de wereld*. • Aflevering 5 van *Sterke Verhalen*, vandaag *Tussen droom en werkelijkheid*. De meeste dromen zijn bedrog, maar blijkbaar niet in de Bijbel. De figuur Jakob toont ons dat. Zijn droom van een ladder die hemel en aarde met elkaar verbindt, spreekt tot de verbeelding. Maar om de 'ware' Jakob op het spoor te komen, is er blijkbaar een worsteling nodig, een hele nacht lang. Tegen de dageraad wordt hij gezegend.

*Mijn lieve God,
geef ons respect, openheid,
en luisterbereidheid
voor allen die
met psychische problemen zitten
en onzichtbaar lijden dragen.
Zij hebben ons nodig.
Wij willen hen in uw naam
nabij zijn.*

De vrome kudde

ZEG NIET TE GAUW...

Vanochtend op de snelweg werd ik – tergend langzaam – ingehaald door een fonkelnieuwe Mercedes. Een dame aan het stuur, netjes 120, maar het gezicht zowat tegen het make-upspiegeltje aan. Nog snel wat eyeliner aangebracht, de lippen bijgeglanst. Even eiste het verkeer alweer mijn volle aandacht, maar toen ik luttele seconden later nog eens in haar richting blikte, zat dat mens half op mijn rijvak. En maar bezig met haar make-up, stel je voor! Om een aanrijding te vermijden, liet ik op slag mijn batterij aangedreven scheerapparaat vallen, waarbij mijn boterham uit mijn andere hand werd geslagen. In alle gedoe om te proberen mijn wagen opnieuw recht op de weg te krijgen, door mijn knieën tegen het stuurwiel te drukken, gleed mijn gsm tussen m'n oor en m'n schouder vandaan en plofte pardoes in het bekertje koffie tussen mijn benen. Gevolg: mijn broek doorweekt en mijn dijen verbrand door de hete koffie, mijn nieuwe mobieltje naar de vaantjes en mijn vrouw razend, omdat ons gesprek werd afgebroken! 't Is verdorie altijd hetzelfde met die vrouwen aan het stuur!
Ingezonden door Gerd Verachert

BAZIEL & ZULMA

Toen Baziël thuiskwam, vroeg Zulma:
– Hoeveel heb je d'er nu weer gedronken?
Antwoordde Baziël:
– Zulma, 'k gon ik ip café vor e pientje te drinken en nie vo te leren tellen!
Ingezonden door Jeanine Van der Auwera

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? *Kerk+Leven*
• *Vrome Kudde*, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03/210.08.49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.

Méer van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.
Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: KAMELEON

groente boerderij	jaar- telling	droog bezoek	op die manier	betaal- middel hoofd- deksel	smalle strook
		5	kelner karakter	2	
dopheide metsel- specie		6	planeet	Engels bier wijk- plaats	
schrijf- vloeistof	Europese vrouw behaag- ziek				siersteen
	4	evenzo metaal		8	sneeuw- hut
fris bovenste dakrand		naar beneden pers. v.nw.	pers. v.nw.	Griekse letter speel- kaart	
	3				
uil immer		1		vis	
			Europese hoofd- stad	7	

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---